



Sajtóközlemény

Luxembourg, 2016. január 21.

Az Európai Számvevőszék szerint a mezőgazdasági nem termelő beruházások háromnegyede „túl költséges”

Az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése szerint nem volt költséghatékony az olyan ellenőrzött projektek háromnegyede, amelyek esetében a termelők azért részesültek uniós támogatásban, hogy hozzájáruljanak a környezet javításához. Az úgynevezett „nem termelő beruházások” többsége hozzájárult a táj, illetve a biodiverzitás védelméhez. A számvevők azonban az esetek 75%-ában egyértelműen arra utaló jeleket találtak, hogy a költségek ésszerűtlenül magasak voltak, illetve nem voltak kellően indokoltak. Az egyes beruházásokra (pl. sövénytelepítés vagy vizes élőhelyek helyreállítása) vonatkozó kiválasztási eljárások hiányosságai miatt a pályázatokat nem vetették össze megfelelően a kiválasztási kritériumokkal, így nem támogatható projektek is kaptak támogatást.

A 2007–2013-as időszakban mintegy 860 millió euró összegű közpénz került kifizetésre nem termelő beruházásokra. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból és a tagállami társfinanszírozásból nyújtott köztámogatás összege gyakran a projektek költségeinek 100%-át is elérte.

A számvevők négy tagállamot kerestek fel – Portugália, Dánia, Egyesült Királyság (Anglia) és Olaszország (Puglia) –, amelyek együttesen a teljes összeg 80%-át költötték el. A 28 vizsgált projektből mindössze öt bizonyult költséghatékónak. A jelentés arra figyelmeztet, hogy a probléma feltehetően nem csak a mintára korlátozódik, mivel a gondok a tagállami irányítási és kontrollrendszerek hiányosságaiból erednek.

„A művelés alatt álló területeink fenntartható kezelése vitathatatlanul fontos” – szögezte le Jan Kinšt, a jelentésért felelős számvevőszéki tag – „azonban az uniós támogatásnak pénzügyileg is értelmet kell nyernie.”

A számvevők megállapítása szerint előfordult, hogy a tagállamok nem ellenőrizték megfelelően az igényelt költségek valóságát, illetve a beruházás végrehajtására – indokolás nélkül – a legdrágább ajánlatot fogadták el. Több esetben megtörtént, hogy olyan projektek, amelyek egyértelműen növelték a mezőgazdasági üzemek értékét, teljes összegű köztámogatásban vagy a nem termelő beruházások esetében elfogadott támogatási arányoknál jóval nagyobb támogatási arányban részesültek.

A monitoring során csak olyan adatokat mértek, mint a közkiadás összege vagy a támogatásban részesülő mezőgazdasági üzemek száma, és csak kevés arra utaló információ állt rendelkezésre, hogy uniós vagy tagállami szinten milyen eredmények születtek. Noha a támogatás nyújtása a 2014–2020-as időszakban is

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

folytatódik, a Bizottság és a tagállamok a legtöbb hiányosságot mindeddig nem korrigálták, mivel nem tettek eleget annak érdekében, hogy időben azonosítsák azokat.

A jövőre nézve a számvevők főbb ajánlásai a tagállamok számára a következők:

- értékeljék, hogy a nem termelő beruházásokat milyen mértékben valósítják meg más környezetvédelmi támogatási rendszerekkel való szinergiában;
- szisztematikusan ellenőrizzék a kifizetési kérelmeket alátámasztó dokumentációt;
- határozzanak meg konkrét eredménymutatókat, és éves végrehajtási jelentéseikben számoljanak be ezekről a mutatókról;
- adjanak meg kritériumokat annak meghatározásához, hogy mekkora lehet a legnagyobb támogatási aránnyal rendelkező nem termelő beruházások megtérülése, és ennek megfelelően differenciálják a támogatás mértékét;
- gondoskodjanak arról, hogy a költségek ne haladják meg a piac által kínált hasonló jellegű kivitelezési munkák költségeit.

A Bizottság a tagállami éves végrehajtási jelentések révén kövesse nyomon, hogy a tagállamok hogyan valósítják meg a nem termelő beruházásokat, adjon iránymutatást a tagállamoknak a kiválasztási kritériumokkal kapcsolatban, és az értékelések során gondoskodjék annak nyomon követéséről, hogy a nem termelő beruházások hogyan járulnak hozzá az uniós agrár-környezetvédelmi célok eléréséhez.

A szerkesztők figyelmébe

A tagállamok az uniós vidékfejlesztési politika keretében az uniós költségvetésből támogatást nyújthatnak nem termelő beruházások (NPI) költségeihez, amelyek nem járnak jelentős mértékű megtérüléssel, nem termelnek számottevő bevételt vagy jövedelmet, illetve nem növelik jelentősen a kedvezményezett mezőgazdasági üzemének értékét, hanem a környezetre gyakorolnak kedvező hatást. A nem termelő beruházásoknak elsősorban kiegészítő szerepet kell játszaniuk az – akár más környezetvédelmi támogatási rendszerek keretében is felvállalt – agrár-környezetvédelmi célok, illetve kötelezettségek teljesítésének elősegítésében, valamint a védett területek környezeti értékének növelésében.

A mezőgazdasági nem termelő beruházásokra nyújtott uniós vidékfejlesztési támogatás költséghatékonysága című 20/2015. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető.